

**Освітня програма
Комунального закладу
«Коротичанський ліцей Пісочинської селищної ради»
I ступеня (початкова освіта)**

Освітню програму I ступеня (початкова освіта) ліцею розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688), на основі Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України від 22.02.2018, наказами Міністерства освіти і науки України № 268 від 21.03.2018, № 1273 від 08.10.2019, № 743-22 від 12.08.2022.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма закладу визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
- навчальний план;
- форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довірливості поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

У навчальному закладі може бути організовано навчання для дітей з *особливими освітніми потребами* на підставі витягу протоколу засідання психолого-медико-педагогічної консультації (інклюзивно-ресурсного центру ІРЦ) та заяви батьків (одного з батьків) чи інших законних представників дитини.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання.

Загальний обсяг навчального навантаження (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

1-х класів – 700 годин/навчальний рік;

2-х класів – 770 годин/ навчальний рік;

3-4-х класів – 805 годин/ навчальний рік.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин.

Освітня програма ліцею передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом та спрямована на:

- створення умов для отримання кожним учнем того рівня освіти, який відповідає його здібностям та індивідуальним особливостям;
- формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів як бази для успішного навчання в основній школі;
- розвиток інтелектуальної, емоційної сфери дитини, пізнавальної мотивації учня та його життєвих навичок;
- формування ціннісних орієнтирів, прищеплення навичок соціальної компетентності через включення кожного школяра в систему ранньої предметної орієнтації;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів.

Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнями, які є обов'язковими, за рішенням закладу освіти програма може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах (додаток 1-3).

Викладання предметів інваріантної та варіативної складових плану здійснюється за держаними програмами.

Форми організації освітнього процесу

У зв'язку із введенням військового стану в країні, з тим, що Пісочинська територіальна громада, на території якої знаходиться ліцей, входить до переліку територій ведення бойових дій та через загрозу ракетних обстрілів населених пунктів громади з 01 вересня 2024 року в ліцеї організовується освітній процес для учнів 1-11 класів з використанням технологій дистанційного навчання, так як у закладі немає відповідних бомбосховищ для захисту здобувачів освіти, працівників закладу та умов для змішаного навчання.

Для охоплення всіх здобувачів освіти, забезпечення якісного виконання освітньої програми станом на 1 вересня 2024 року освітній процес буде організовано із використанням технологій дистанційного навчання та здійснюватиметься за допомогою платформ Zoom, Google диск, Google Classroom, Google Meet та інших, вебплатформи «Всеукраїнська школа онлайн».

При обмежених технічних можливостях та відсутності стабільного інтернет з'єднання запропоновані до використання месенджери Telegram, Viber, WhatsApp, Facebook Messenger, без використання відеовикликів.

При складних життєвих обставинах, незадовільних умовах і відсутності технічних засобів для дистанційного навчання запропоновано використовувати SMS повідомлення та телефонні дзвінки.

Електронні журнали формуються в інформаційно-комунікаційній автоматизованій системі «Нові знання».

При організації освітнього процесу в *дистанційному форматі у синхронному режимі* тривалість навчальних занять не повинна перевищувати для учнів:

1-2 класів - 2 навчальних заняття по 30 хвилин або 3 – по 20 хвилин;

3-4 класів - 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 - по 30 хвилин, або 4 - по 20 хвилин.

Освітня програма реалізується через впровадження педагогічних технологій, орієнтованих на:

- на всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей;
- формування цінностей;
- розвиток самостійності, творчості, допитливості та креативності мислення;
- активізацію діяльності здобувачів освіти;
- формування комунікативної культури;
- відстеження індивідуального розвитку дитини.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, проекти,

сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуативні вправи, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Застосування сучасних освітніх технологій не виключає традиційної методики викладання, а є складовою системи педагогічних технологій як сукупності методів, методичних прийомів, форм організації навчальної діяльності, що забезпечують досягнення очікуваних результатів.

Опис інструментарію оцінювання

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру.

Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813.

Здобувачі освіти за сімейною (домашньою) формою проходять підсумкове (семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також атестацію відповідно до п.5 розділу III Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8, у редакції наказів Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 № 955, від 10.02.2021 № 160 (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.02.2016 № 184/28314.

Відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» оцінювання ґрунтується на принципах дитиноцентризму, об'єктивності, доброчесності, справедливості, неупередженості, систематичності, гнучкості, перспективності, диференційованості та конфіденційності, а також плановості, чіткості, прозорості, відкритості, доброзичливості.

Об'єктами оцінювання є результати навчання учня/учениці, у тому числі процес їх досягнення ним/нею. Відповідно до п.22 ст. 1 Закону України «Про освіту» результати навчання – це знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, яку можна ідентифікувати, спланувати, виміряти і оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Відповідно до п.28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюється у процесі:

формувального оцінювання, метою якого є відстеження особистісного розвитку здобувачів освіти і хід опановування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудови індивідуальної траєкторії особистості;

підсумкового оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом.

Формувальне оцінювання починається з перших днів навчання у ліцеї та триває постійно. Формувальне оцінювання спрямовується на отримання інформації про досягнення учнів задля прийняття рішень про наступні кроки в навчанні як учителем, так і учнем.

Формувальне оцінювання здійснюється в психологічно комфортних умовах, що передбачають рівноправний діалог між учнем/ученицю та вчителем.

Алгоритм діяльності учителя під час організації формувального оцінювання:

- формулювання об'єктивних та зрозумілих для учнів навчальних цілей;
- визначення разом з учнями критеріїв оцінювання;
- формування суб'єктної позиції учнів у процесі навчання;
- створення умов для формування умінь учнів аналізувати власну навчальну діяльність;
- корегування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів навчання.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учня/учениці за рік.

Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконаних тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Підсумкова оцінка за рік визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька», «Фізкультурна» здійснюється шляхом узагальнення даних, отриманих під час формувального оцінювання, з урахуванням динаміки формування результатів навчання.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2-х класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню. Навчальні досягнення здобувачів у 3-4-х класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню.

Результати навчальних досягнень учнів є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та їх батьків (або осіб, що їх замінюють).

**Навчальний план
для 1-го (інклюзивного) класу з українською мовою навчання**

№ з/п	Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
Інваріантна частина			
1	Мовно-літературна	Навчання грамоти	7
2		Іноземна мова (англійська)	2
3	Математична	Математика	4
4	Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язберезувальна	Я досліджую світ	3+1
5	Мистецька	Музичне мистецтво	1
6		Образотворче мистецтво	1
7	Технологічна	Дизайн і технології	1
8	Фізкультурна	Фізична культура	3
Усього			22+1
Варіативна складова			1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня			20/700
<i>Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складової, що фінансується з бюджету</i>			<i>23/805</i>

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 2-А, 2-Б (інклюзивного) класу з українською мовою навчанням

№ з/п	Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
			2-А	2-Б
Інваріантна частина				
1	Мовно-літературна	Українська мова	3,5	3,5
2		Читання	3,5	3,5
3		Іноземна мова (англійська)	3	3
4	Математична	Математика	4	4
5	Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна	Я досліджую світ	3+1	3+1
6	Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
7		Образотворче мистецтво	1	1
8	Технологічна	Дизайн і технології	1	1
9		Інформатика	1	1
10	Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього			24+1	24+1
Варіативна складова			1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня			22/770	22/770
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складової, що фінансується з бюджету			25/875	25/875

Навчальний план
для 3 - 4-их класів з українською мовою навчання

№ з/п	Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
			3-А	4-А	4-Б
Інваріантна частина					
1	Мовно-літературна	Українська мова	3,5	3,5	3,5
2		Літературне читання	3,5	3,5	3,5
3		Іноземна мова (англійська)	3	3	3
4	Математична	Математика	5	5	5
5	Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна	Я досліджую світ	3+1	3+1	3+1
6	Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1
7		Образотворче мистецтво	1	1	1
8	Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1
9	Інформатична	Інформатика	1	1	1
10	Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3
Усього			25+1	25+1	25+1
Варіативна складова			1	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня			23/805	23/805	23/805
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складової, що фінансується з бюджету			26/910	26/910	26/910